

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(КЗ СОШПО)

СХВАЛЕНО
вченою радою КЗ СОШПО
Протокол № 13 від 28.12.2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора від 05.01.2024 № 10-ОД
Ректор КЗ СОШПО

Ю. О. Нікітін

ПОЛОЖЕННЯ
про науково-дослідну лабораторію
інклюзивного та інтегрованого навчання
(Нова редакція)

1. Загальні положення

Кожна людина, незалежно від стану здоров'я, наявності фізичного чи інтелектуального порушення, має право на одержання якісної освіти незалежно від стану здоров'я.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), лише 20 % народжених дітей умовно вважається здоровими, інші – або страждають порушеннями психофізичного розвитку, або знаходяться в стані між здоров'ям і хворобою.

На сьогодні в Україні здійснюється реформування загальної середньої освіти у контексті реалізації концепції Нової української школи, яка передбачає активне запровадження інклюзивного навчання.

Визнання прав такої дитини, її інтересів, потреб, надання допомоги у процесі соціалізації та вибору професійної діяльності є дуже важливим на сучасному етапі розвитку освіти. Важливу роль в досягненні гармонійного розвитку таких дітей відіграє інклюзивне навчання. Воно не є альтернативою спеціальній освіті, але значно розширює її можливості.

Поява інклюзивно-ресурсних центрів, метою якої є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами (ООП) на отримання освіти в різних навчальних закладах (у тому числі, і дошкільних) вимагає ознайомлення педагогічної спільноти з діяльністю цих установ та надання методичної підтримки консультатам ІРЦ.

Правовою основою запровадження інклюзивного навчання є Конституція України, Закон «Про освіту», Конвенція про права дитини, Типове положення «Про освітню установу», Концепція розвитку інклюзивної освіти, Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти». Постанова Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. № 1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти», Лист Міністерства освіти і науки України від 29.12.2021

№ 1/23101-21 «Про методичні рекомендації для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти щодо встановлення категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) та визначення рівня підтримки в освітньому процесі». Лист Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 № 1/23180-21 «Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах», Лист Міністерства освіти і науки України від 15.06.2022 № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами», Лист Міністерства освіти і науки України від 27.07.2022 № 1/8504-22 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році», Лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 № 1/9540-22 «Щодо асистента учня (дитини) в закладах освіти» Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 № 493 «Про внесення змін до Положення про інклюзивно-ресурсний центр»

Таким чином, збільшення кількості учнів з освітніми труднощами, необхідність формування інклюзивної компетентності учителів, асистентів учителів, вихователів, асистентів вихователів, асистентів дитини, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та надання їм науково-методичної підтримки, обумовили створення лабораторії інклюзивного та інтегрованого навчання.

Лабораторія є науково-дослідним підрозділом Інституту післядипломної педагогічної освіти і створюється на громадських засадах.

2. Мета, завдання, напрямки

2.1. Метою діяльності лабораторії є науково-методичний супровід впровадження інклюзивної освіти в регіоні, який передбачає формування теоретико-методологічних підходів до роботи з дітьми, які мають особливі освітні проблеми і потребують педагогічної підтримки.

2.2. Основними завданнями діяльності лабораторії є:

- здійснення моніторингу навчальних досягнень і розвитку учнів із особливими освітніми потребами та розробка відповідних рекомендацій;
- здійснення моніторингу актуальних проблем реалізації інклюзивного навчання в регіоні під час дистанційного навчання та воєнного стану;

- виявлення педагогічних умов надання педагогічної підтримки дітям з ООП;
- розробка методичних рекомендацій для вчителів щодо надання педагогічної підтримки дітям з освітніми труднощами різних рівнів;
- вивчення та узагальнення міжнародного та вітчизняного досвіду роботи з дітьми з особливими потребами, висвітлення його у фахових виданнях, на науково-теоретичних та практичних конференціях, семінарах;
- забезпечення науково-методичної підтримки вчителів індивідуального, інклюзивного навчання;
- забезпечення науково-методичної підтримки роботи вихователів та асистентів вихователів, асистентів дитини у дошкільних навчальних закладах;
- проведення спецкурсів з метою формування інклюзивної компетентності;
- формування толерантного ставлення до дітей з ООП в умовах закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти;
- надання методичної підтримки педагогам області під час дистанційного навчання;
- надання методичної підтримки педагогам, батькам дітей з ООП області під час воєнного стану;
- організація і проведення науково-організаційних заходів з метою поширення й апробації результатів наукових розвідок з питань інклюзивної педагогіки.

2.3. Напрямки діяльності:

Навчальна діяльність – опанування педагогічними працівниками технологіями навчання та виховання здобувачів освіти з ООП, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, вдосконалення загальнопедагогічної та методичної підготовки, надання диференційованої науково-методичної допомоги дошкільним, усім типам загальноосвітніх та іншим навчальним закладам системи загальної середньої освіти, формування інклюзивної компетентності педагогів області.

Організаційна діяльність – пропагування нових педагогічних технологій в освіті, моніторинг досягнень дітей з ООП, обласних, районних (міських) інструктивно-методичних семінарів і нарад, інших науково-практичних заходів, психолого-

педагогічний супровід освітнього процесу в умовах дистанційного навчання та воєнного стану.

Профілактична діяльність – профілактика булінгу з боку однолітків у закладі загальної середньої освіти; профілактика професійного вигорання педагогів, формування адекватних очікувань у батьків та членів родини щодо життєвого потенціалу дитини з ООП та можливостей її позитивної соціалізації.

Психологічна підтримка – психологічна просвіта, психологічне консультування, психологічний тренінг.

3. Організаційна структура лабораторії

3.1. Науково-дослідна лабораторія очолюється науковим керівником, який має досвід науково-дослідної та інноваційної діяльності, учений ступінь (доктора, кандидата наук) або звання (професора, доцента), який затверджується наказом ректора інституту. До складу лабораторії входять науково-педагогічні працівники, компетентні в даній сфері.

Керівник лабораторії:

- безпосередньо керує роботою й несе відповідальність за стан і результати науково-дослідної діяльності лабораторії;
- складає план та звіт діяльності лабораторії;
- розподіляє обов'язки, види та форми діяльності між членами лабораторії;
- організовує науково-методичні заходи.

3.2. План та звіт діяльності лабораторії розглядається науково-методичною радою та затверджується Вченою радою СОІППО.